

7/37372
6692

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-86/2134/3976
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 23/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-161226 sayılı yazı,
b) 24/02/2014 tarihli ve 502/906 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrikulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37372 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-86/2133/3975
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2014

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37372 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun,

1- "Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler" kenar başlıklı 6. maddesinin (f) bendinde, "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur.",

2- "Yönetim tarafından alınabilecek tedbirler" kenar başlıklı 49. maddesinde,

"(1) Yönetim, disiplin soruşturması yapılan hükümlünün odasını, iş ve çalışma yerini değiştirebilir, hükümlüyü kurumun başka kesimine nakledebilir veya diğer hükümlülerden ayırabilir.

(2) Kurumun düzeninin ve kişilerin güvenliklerinin ciddi tehlikeyle karşı karşıya kalması hâlinde, asayiş ve düzeni sağlamak için Kanunda açıkça belirtilmeyen diğer tedbirler de alınır. Tedbirlerin uygulanması, disiplin cezasının verilmesine engel olmaz.",

3- "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 50. maddesinde,

"(1) Hiçbir hâlde zincir ve demire vurmak tedbir olarak uygulanmaz. Kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar;

a) Yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için,

b) Hekimin talimat ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerle,

c) Diğer kontrol usûllerinin yetersizliği hâlinde hükümlünün kendisine veya başkalarına zarar vermesine veya eşyayı tahrip etmesine engel olmak için kurum en üst amirinin emriyle,

Kullanılabilir.

(2) Çocuk hükümlüler için birinci fıkranın (a) bendi hükmü uygulanmaz.",

4- "Kısıtlayıcı önlemler" kenar başlıklı 115. maddesinde,

"(1) Tehlikeli hâlde bulunan, delil karartma tehlikesi olan, soruşturmanın amacını veya tutukevinin güvenliğini tehlikeye düşüren veya suçun tekrarına olanak verecek davranışlarda bulunan tutuklulara soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince aşağıdaki tedbirler uygulanabilir:

a) Tutuklunun tek başına, sıkı bir rejim altında muhafaza edilmesi ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi.

b) Belirli süre ile dışarıyla ilişkisinin, ziyaretçi kabulünün ve telefon görüşmelerinin kısıtlanması.

c) Gerekliyse kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyici biçimde hazırlanmış özel bir odada barındırılması ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

d) Saldırganlık göstermesi hâlinde belirli süreyle kelepçelenmesi veya hareketlerinin engellenmesi.

e) Yüksek güvenlikli bir kuruma nakledilmesi.",

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- Süngerli oda olarak tabir edilen odalar tavan, taban ve duvarları sünger ile kaplı, branda ile muhafaza altına alınan, burada bulunan hükümlü ve tutukluların kapalı devre kamera sistemiyle takip ve kontrol edilebildiği, bu görüntülerin kayıt altına alındığı, hükümlü ve tutukluların insani ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için temiz ve kirli su tesisatı ve havalandırması bulunan yerlerdir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, hükümlü ve tutuklular, kendilerine ve başkalarına zarar vermelerini önlemek amacıyla, sakinleşinceye kadar, tedbir amaçlı ve geçici süreyle bu tür odalara alınabilmektedirler.

5275 sayılı Kanununun 37. ve devamı maddelerinde hükümlü ve tutuklular hakkında uygulanacak disiplin cezaları açıkça belirtilmiştir. Kendisine veya başka kişilere zarar verme ihtimali bulunan hükümlü veya tutukluların bu odalara konulması disiplin cezası niteliğinde değil geçici süreli bir tedbir niteliğindedir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden,

1- 05/03/2014 tarihi itibarıyla, ülke genelindeki 70 ceza infaz kurumunda süngerli oda bulunduğu,

2- Süngerli oda uygulamasına son yıllarda başlandığı ve 1-2 yıl içerisinde yaygınlaştırıldığı,

3- Süngerli oda uygulamasına geçilmeden önce, mahkûmlara etkileri konusunda uzmanlardan görüş alınmadığı, ancak, Avrupa Komisyonu üyesi ve insan haklarına saygılı batı ülkelerinin pek çoğunda benzer uygulamalara yer verildiği,

4- Ceza infaz kurumlarında süngerli oda uygulamasına devam edilmekte olduğu ve kapatılması konusunda bu aşamada bir çalışma bulunmadığı,

5- Ceza infaz kurumlarında kendisine zarar verebilecek durumda olan hükümlü ve tutukluların kendisine veya başkasına zarar vermemesi için geçici süreyle müşahede altında tutulduğu, bu kişilerin uzun süreli olarak burada tutulmadığı, ayrıca, ceza infaz kurumlarında klasik koğuş hücre sisteminden farklı olarak başka türden odalar da bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

IV- İlgili Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta, soru önergesinde adı geçen tutuklu ve arkadaşlarının slogan attıkları, oda kapılarını tekmeledikleri, olaylar nedeniyle iyileştirme, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin sürdürülemediği, diğer hükümlü ve tutukluların bu olaylara tepki gösterdikleri, bu durumun kurumda eylem yapan tutuklular için tehlikeli bir hâl oluşturduğu, kurum görevlilerince yapılan uyarı ve ikazlara rağmen eylemlerine devam etmeleri üzerine, bu kişilerin bir saat süreyle gözlem odasına alındığı, sakinleşmelerinden sonra odalarına konuldukları bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan